

**Ksiądz
Zenon Małyszek
Proboszcz parafii rzymskokatolickiej
pod wezw. Przemienienia Pańskiego
21-080 Garbów**

Znak:
IN.5142.418.1.2013

Data:
2013-08-22

Sprawa: wydanie pozwolenia na prowadzenie robót budowlanych, prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytku wpisanym do rejestru

Obiekt: kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego wraz z ogrodzeniem, wpisane w ramach zespołu kościoła parafialnego w Garbowie do rejestru zabytków nieruchomych woj. lubelskiego pod numerem A/3 na podstawie decyzji z dnia 17 stycznia 2000 r., znak: KD/41d-1/3/117/2000.

DECYZJA

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 litera c, art. 7 pkt 1, art. 36 ust. 1 pkt 1, art. 89 pkt 2, art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami /Dz. U. Nr 162 poz. 1568, z późn. zm./, § 14 ust. 1 i 2 oraz § 15 ust. 1, 2, Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych (Dz. U. Nr 165, poz. 987) oraz art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego, po rozpatrzeniu wniosku złożonego dnia 14 sierpnia 2013 r. przez ks. Zenona Małyszka proboszcza Parafii rzymskokatolickiej p.w. Przemienienia Pańskiego w Garbowie

Lubelski Wojewódzki Konservator Zabytków

orzeka:

wydać pozwolenie na prowadzenie robót budowlanych, prac konserwatorskich i restauratorskich przy kościele parafialnym p.w. Przemienienia Pańskiego i ogrodzeniu kościoła w Garbowie w zakresie remontu więźby i pokrycia dachowego z obróbkami blacharskimi, ceglanego wątku elewacji (z wyłączeniem wieży zachodniej), wymiany schodów zewnętrznych, konserwacji i modernizacji okien witrażowych (z zastosowaniem dodatkowego przeszklenia termoizolacyjnego), konserwacji i rekonstrukcji zespołu dzwonów wieżowych oraz remontu ogrodzenia kościoła w zakresie i sposób określony w opracowaniach:

1. „Projekt budowlany renowacji neogotyckiego rzymskokatolickiego kościoła parafialnego p.w. Przemienienia Pańskiego w Grabowie, dz. nr 1028 Realizowanego w ramach projektu: „Konserwacja i rewitalizacja dziedzictwa kulturowego. Na styku kultur. Sakralna przestrzeń Powiśla Lubelskiego” autorstwa w branży architektonicznej mgr inż. arch. Krzysztofa Korony, w branży konstrukcyjnej mgr inż. Piotra Chołdzyńskiego z lipca 2013 r.
2. „Program prac konserwatorskich dla remontu okien witrażowych w neogotyckim kościele parafialnym w Garbowie” oprac. przez Katarzynę Kołodziej, Lublin 2013.
3. „Kościół pw Przemienienia Pańskiego w Garbowie Konserwacja i rekonstrukcja zespołu dzwonów kołysanych i zestawu kurantu grającego melodie wraz z zegarem” oprac. przez Michała Klepackiego, Garbów 2013.

z zastrzeżeniem spełnienia następujących warunków :

1. niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac.

2. przyjęcia za podstawę konserwacji witraży i termoizolacji otworów okiennych, rozwiązań wskazanych w programie prac konserwatorskich, autorstwa Katarzyny Kołodziej
3. montażu dodatkowego przeszklenia otworów okiennych przy utrzymaniu profili maswerków i laskowań wykonanych z ceglanych kształtek oraz przedstawienia rozwiązań w tym zakresie w projekcie wykonawczym
4. przedłożenia budowlanego projektu wykonawczego remontu więźby dachowej i pokrycia dachu, uwzględniającego wyniki „analizy stanu uszkodzeń wraz z korozją biologiczną więźby drewnianej oraz pokrycia dachu. Program naprawy ścian zewnętrznych oraz muru ogrodzenia kościoła p.w. Przemienienia Pańskiego w Garbowie” autorstwa mgr inż. Krzysztofa Wyroślaka
5. prowadzenia dokumentacji przebiegu prac konserwatorskich przy oknach witrażowych i przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 3 miesięcy od zakończenia tych prac
6. prowadzenia badań archeologicznych w formie nadzoru przy realizacji prac ziemnych. Nadzór należy powierzyć uprawnionemu archeologowi. Na prowadzenie badań archeologicznych należy uzyskać odrębne pozwolenie LWKZ zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 lipca 2013 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Osoba kierująca robotami budowlanymi: Krzysztof Wyroślak, zam. ul. Młynki 3A, 24-320 Poniatowa

Osoba pełniąca nadzór inwestorski: Witold Ślaski, zam. ul. Szwejka 14/1, Lublin

Osoba prowadząca prace konserwatorskie i restauratorskie: Małgorzata Andron, zam. ul. Zamenhofa 15/7, 15-435 Białystok

Pozwolenie jest ważne w terminie roku od dnia wydania, chyba że przed jego upływem zostanie wydane pozwolenie na budowę, o ile jest wymagane (w rozumieniu przepisów prawa budowlanego, obejmujące zakres prac na które LWKZ udzielił pozwolenia). W takim przypadku termin ważności pozwolenia ulega przedłużeniu do czasu ważności ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę.

Uzasadnienie:

Realizacja prac przy obiekcie wpisanym do rejestru zabytków wymaga uzyskania pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego wraz z ogrodzeniem w Garbowie, wpisany został do księgi rejestru zabytków nieruchomości woj. lubelskiego pod numerem A/3, na podstawie decyzji z dnia 17 stycznia 2000 r., znak: KD/41d-1/3/117/2000.

Na wniosek ks. Zenona Małyszka, proboszcza Parafii rzymskokatolickiej p.w. Przemienienia Pańskiego w Garbowie dnia 16 kwietnia 2013 r. wydane zostały przez LWKZ m.in. wytyczne w sprawie remontu zespołu kościoła parafialnego w Garbowie (pismo znak: IN.5183.39.1.2013). Na podstawie wytycznych opracowana została dokumentacja projektowa obejmująca zakres planowanych na obecnym etapie prac przy kościele i ogrodzeniu. Zawarte w opracowaniu projektowym rozwiązania w zasadniczy sposób uwzględniają zalecenia określone w wytycznych. Biorąc pod uwagę charakter obiektu i możliwe nowe ustalenia w trakcie realizacji w decyzji zawarto zastrzeżenia, które mają służyć zachowaniu zabytkowego charakteru obiektu, przede wszystkim w odniesieniu do remontu i modernizacji okien

witrażowych, w celu zachowania ich historycznego charakteru, przy zastosowaniu dodatkowych przeszkleń termoizolacyjnych.

Na podstawie informacji zawartych w „Sprawozdaniu z nadzoru archeologicznego nad pracami ziemnymi związanymi z remontem zespołu kościoła parafialnego p.w. Przemienienia Pańskiego w Garbowie” sporządzonego przez Pracownię Badań i Nadzorów Archeologicznych (autor M. Matyaszewski), można stwierdzić, że z zapisów archiwalnych wynika, iż obecna neogotycka świątynia powstała w miejscu dawnego cmentarza. Autor sprawozdania pisze : „z zapisów archiwalnych wiemy, iż nekropolia ta, Licząca 2 mógł powierzchni i nie użytkowana już od 1873 roku, jeszcze w 1894 roku ogrodzona była wałem ziemnym oraz rowem. Przy budowie kościoła użyto cmentarnych kamiennych nagrobków, choć ze względu na ogrom potrzebnego materiału budowlanego do wystawienia świątyni, miało to zapewne jedynie symboliczne znaczenie (informacja za R. Wójcik, Neogotycki kościół Józefa P. Dziekońskiego w Garbowie. Praca magisterska UMCS w Lublinie. IWA. Wychowanie Plastyczne, s. 19 - mps w posiadaniu WUOZ w Lublinie). O czym wspominają źródła archiwalne, sam zamysł budowy nowej świątyni na terenie użytkowanego do niedawna cmentarza wzbudził wśród części parafian niezadowolenie, głównie ze względów „moralnych i higienicznych”. Zakładany w w/w projekcie budowlanym zakres robót budowlanych zakłada „odkopenie istniejących murów fundamentowych i fundamentów i ich osuszenie”, stąd nie można wykluczyć, że podczas prowadzenia tych robót zostaną odkryte relikty związane z funkcjonowaniem w tym miejscu cmentarza. Dlatego w kontekście treści art. 36 ust. 3 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami do sentencji niniejszej decyzji wprowadzono zapis obligujący do prowadzenia tych prac pod nadzorem archeologicznym.

Warunki zawarte w decyzji wynikają także z Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych, jak również specyfiki prac w obiekcie zabytkowych.

Wobec powyższego należy orzec jak w sentencji.

P o u c z e n i e

Pozwolenie niniejsze nie zwalnia od obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia wymaganego przez przepisy prawa budowlanego.

Pozwolenie niniejsze może być cofnięte lub zmienione w trybie przewidzianym art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w razie ujawnienia, po jego wydaniu nowych okoliczności, które mogą mieć wpływ na zakres prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac lub innych działań.

Na podstawie art. 127 § 1 i 2, art. 129 § 1 i 2 Kpa od decyzji niniejszej przysługuje odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji za pośrednictwem Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Zał. dokumentacje projektowe- 4 egz.
programy prac – 2 egz.

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

Z up. Lubelskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków
dr Dariusz Kopciowski
Główny Specjalista

000019